

Okom van feltételezni, hogy gyerekkorod óta a családon belül is bőven érhetek szellemi impulzusok; például a családhoz közelálló Kurtág Györgyre, vagy nevelőapádra, Petri Györgyre gondolok...

Nevelőapám révén a demokratikus ellenzék iránti kötődésem korán kialakult, de nyilván nemcsak politikai hatások értek akkoriban. Egyébként már kamasz koromban eldöntöttem, hogy indiai klasszikus zenével szeretnék foglalkozni. Ezt megelőzően, egy közös házi muzsikálás alkalmával Kurtág György javasolta nekem, hogy válasszam a tablát. Az első mesterem Anthony Dass jött Magyarországra, 1981-ben, ebbe a nagyon zárt világba. Mi akkor egy terézvárosi egyszobás házmesterlakásban éltünk, s a szüleim azért költöztek el onnan, hogy a mesterrel háborítatlan körülmények között, vagyis a tradícióknak megfelelően tudjunk együtt élni és tanulni. Anthony Dass, nem mellesleg a Calcutta trió tagja akkor.

Sokan keverik az indiai klasszikus zenét és népzeneét. Most megragadom az alkalmat, és egy hiteles embert kérek meg személyedben, hogy tisztázza a félreértéseket.

Igen, ez nem lényegtelen kérdés. Az indiai klasszikus zene négy-ötezer éve létezik. Azt szokták mondani, hogy a világ zenekultúrájában ez az utolsó élő, zenei tradícióláncolat. Az „élő” van a hangsúly, mivel ezen a zenei nyelven kommunikálni tud az, aki elsajátítja ezt a nyelvet. Nagy szerepe van benne az improvizációnak is (Shankar szerint 80-85%-ban) – ez iskoláktól is függ –, de teljesen másképp van jelen a rögtönzés, mint a jazzben. Itt nagyon tudatos improvizációról van szó, rengeteg kötött kompozíciót kell elsajátítani hozzá, s ezek mennyiségi, nem mellesleg minőségi növekedésével válik egyre szabadabbá a hangszeres. A mester-tanítvány kapcsolat lényege is az, hogy ezzel a matematikai szempontból is óriási, elsajátítandó adatmennyiséggel, helyes rendezőelv alapján, az esztétikum mentén tudjon muzsikálni a növendék. Kívülről hallgatva azt tapasztaljuk, hogy a muzsikusok szinte szárnyalnak, pedig irgalmatlanul sok kötött formát játszanak, improvizatív illetve egymáshoz azokat; ráadásul úgy, hogy a kötött és az improvizatív elem szerves egységként hangozzék. Akkor jó, ha kívülállóként nem lehet megkülönböztetni ezeket az alkotóelemeket.

Tehát a nyugati zenével ellentétben itt nem az invenció, vagyis zenei ötlet és harmóniai találékonyság a lényeg, hanem egy hatalmas zenei rendszer használata, alázatos működtetése.

Pontosan. Méghozzá duplán, ugyanis egyfelől a rága struktúrája, vagyis a dallamrendszer felépítése a megoldandó feladat, másfelől pedig a kezdet és a vég, vagyis a teljes kompozíció időbeli szervezése. Erre a két pillérré épít az indiai klasszikus zenész, melyhez elengedhetetlen az általuk ritmikus gondolkodásnak nevezett tudatállapot. A népzenezésre nem jellemző ez a fajta tudatos muzsikálás: nincs olyan kompozíciós készlete, mint a klasszikus zenésznek. Jóval kevesebb ritmikus ciklust használ, de attól még döbbenetesen magas szinten is művelheti, ahogy többször is tapasztaltam. Viszont a különböző régiókból származó tradicionális, és klasszikus indiai zene erős kölcsönhatásban áll egymással. Egyébként szokás, hogy klasszikus koncertek végén elhangozzék egy tradicionális darab is, ami gyakran egy eksztatikus megemelkedése az előadás befejezésének.

„NINCS AZ A GYEPLŐ, AMI ENGEM MEGFOGJON”

In memoriam IMRE ZOLTÁN

a bevezetőt írta, a levélrészleteket szerkesztette és közreadja: Halász Tamás

2013 novemberében emlékeztünk meg Imre Zoltán koreográfus-táncművész születésének hetvenedik évfordulójáról. Időről-időre felizzik a vita: kik – avagy kik voltak a múltban – a magyar táncművészet valóban világhírű, nemzetközi léptékű alkotói, előadóművészei. Össze lehet-e egyáltalán mérni őket? Nem kérdés, hogy Imre Zoltán – kinek roppant életművére e mostani évfordulón sajnos nem sokan vesztegettek szót – e szűk klub teljes jogú tagja, aki nem csupán kiemelkedő táncosként, de sokoldalú alkotóművészként is nemzetközi hírnévre tett szert.

Imre Zoltán mindössze ötvennégy évet élt, de tanítványai, művésztársai, barátai munkája nyomán, könyvek, tanulmányok, kiállítások, emlékestek révén hagyatéka – egy bizonyos körben legalábbis – eleven maradhatott.

A magyar táncművészet egyik – ha nem éppen utolsó – polihisztora volt ő, aki rövid életét olyan intenzíven élte, mintha legalábbis sejtése lett volna arról, hogy milyen rövid idő adatik számára e földön. A táncos Imre Zoltánról elhivatott monográfusa, Gyémánt Csilla így írt: „Nem csak mozgásával tűnt ki, másban is különbözött a többi táncostól: arcán különös átszellemültség és boldogság ragyogott tánc közben”. A koreográfusról pedig Molnár Gál Péter írta nekrológiájában: „A botlábúakból is táncost tudott faragni a próbaidőszak alatt. A ritmusérzék nélküliekbe is ritmikát beszélt bele. Pazar előadások köszönhették sikerüket neki. Nemcsak a táncos mozdulatokat szerkesztette színpadra: tüzet, csínt, kecsességet, értelmet vitt a darabba.”

Tizenhét évesen már a Szegedi Nemzeti Színház tagja, huszonegy évesen koreográfál ugyanitt, egy évre rá már a táncegyüttes vezetője. Nádas Ferenc mester ígéretes tanítványa még nincs huszonöt, amikor Szervánszky Endre zenéjére készült *Metamorfózis*a első díjat nyer a nagyrangú Kölni Koreográfiai Versenyen (és ehhez gondoljunk hozzá vasfüggönnyel, miegymást).

1968-tól közel két évtizedig Nyugat-Európában élt. Eleinte Erich Walter düsseldorfi társulatában táncolt, majd a John Cranko vezette Stuttgarter Balett tagja. Meghatározó éveket töltött a haladó szellemű Kölni Tanzforumnál. Itt táncol a hetvenes évei elején járó nagymester, Kurt Jooss *A zöld asztal*ában főszerepet, s megismerkedik a Jooss-tanítvány Pina Bausch-sal, kinek társulata számára aztán ő tanítja be e főművet. Glen Tetley koreográfál alakjára. Közben újabb és újabb sikereket arat a Kölni Koreográfiai Versenyen. Egy évadot Darmstadt színházánál tölt, majd a világ – akkor és ma is – egyik leghíresebb társulatának, a londoni Rambert Balletnek lesz megbecsült táncosa és koreográfusa. A társulat fiatal művészeti vezetője, az őt meghívó Christopher Bruce neki készíti el egyik főművét, a *Sötét angyalokat*.

Mindeközben Imre Zoltán új horizontok felé vetette pillantását: díszlet- és jelmeztervezést, modern tánctechnikákat tanult, elvégezte a Londoni Filmművészeti Főiskola filmrendezői szakát. A Rambertnél töltött öt éve alatt öt koreográfiát készített az együttesnek: arca, alakja a társulat kiadványainak, a legrangosabb brit és nemzetközi lapoknak címlapján.

1980-tól kezdve még fokozottabb tempóra kapcsol: ismét dolgozik Nyugat-Németországban (elkészíti legendás *A csodálatos mandarin*-előadását Gelsenkirchenben), Barcelonában, szobrászkodik, rendez, megismerkedik a világhírű táncos-színész Lindsay Kemppelel, hozzá és társulatához aztán hosszú és intenzív munkakapcsolat fűzi. Kemp révén pedig ott az a bizonyos „egy kézfogás távolság” és az új ismeretségek sora, Michelangelo Antonioni, David Bowie, Derek Jarman...

1986-ban Fodor Antalnak sikerül hazacsábítania először: elkészíti a Budapesti Kamarabalett számára a *Hullám-hosszok utasa* című koreográfiát, majd Bokor Roland igazgató hívja a Szegedi Baletthez művészeti tanácsadónak, majd művészeti igazgatónak. Imre Zoltán hazatér művészi indulása színhelyére, s a történet innen már jóval közismertebb. Negyvenes évei közepén már műhelyteremtő mester, aki nagyszerű társulatot szervez frissen végzett, ígéretes táncosokból, akik közé már sokat bizonyított művészeket hív, s (mozgósítva nemzetközi kapcsolatait) kiváló külföldi alkotókat is. Olyan fiataloknak ad teret és bizalmat, mint a ma hazai táncban

meghatározó Bozsik Yvette, vagy Juronics Tamás, s a névsort nagyon hosszan lehetne folytatni. Műhelyt teremt, nevel és figyel, utat egyenget. Harcol. A Szegedi Balett e korszaka a magyar táncművészet dicsőségfalára való. Vége, azaz Imre Zoltán távozása pedig a legsúlymentesebb esetek egyike. A percmemberek áldozatául eső zseni klasszikus, jól ismert története ez.

1993-tól szabadúszó, halhatatlan színházi előadások sorához készít Magyarországon még sosem látott színvonalú koreográfiákat. A Pesti Színház *A dzsungel könyve* című előadása, Hegedűs D. Géza rendezése alig több mint egy évvel halála előtt kerül színre. Lapzártánk idején az 1015. előadásánál tart. A legendás *Össztánc* – Marton László rendezése, Imre meghatározó koreográfiája – 237 előadást élt meg, s még Dublinba is eljutott.

Az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Táncarchívumának munkatársai, Behuminé Szűdy Eszter és Szilágyi Ágnes 2003-ban, Imre Zoltán születésének 60. évfordulóján, a Bajor Gizi Színházmúzeumban rendezett kiállítással tisztelegtek alkotói és emberi nagysága előtt. A Táncarchívum hagyatéki tárába a kiállítás kapcsán került gazdag anyag, melyet Imre Zoltán édesanyja, Somogyi Aladárné adományozott a gyűjteménynek. A kollekción mintegy száz, hosszabb-rövidebb levél, képeslap található, melyet a táncos-koreográfus írt rajongva szeretett édesanyjának. A Parallelben most olvasható, még soha nem publikált szövegrészleteket e levelezésből válogattuk, s közöljük a címzett, Klári néni engedélyével, akinek ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki, szeretettel kívánva Neki jó egészséget.

Amint e rövid, vázlatos bevezető, úgy a szubjektív, kizárólag szakmai jellegű, szöveghűen publikált töredékeket felsorakoztató válogatás sem törekszik a teljességre. Itt pedig újra, nyomatékosan felhívjuk az olvasó figyelmét: e bölcs sorokat 1971 és 1978 között egy huszoneves-koraharmincas fiatalember írta, szédületes pályája első állomásain.

Célunk e páratlan művész alakjának megidézése, s a kedvcsinálás, ösztönzés Imre Zoltán munkásságának felfedezésére, melyhez segít Gyémánt Csilla kitűnő kötete (*Imre Zoltán táncművész, koreográfus* – Szeged, 2005), a Táncarchívum gyűjteménye, s a nagy fia emlékét gonddal őrző szülő- és nyughely, Jánoshalma városa Imre Zoltán Művelődési Központja által fenntartott emlékszoba.

LEVÉLTÖREDÉKEK

Édes Anyukám!

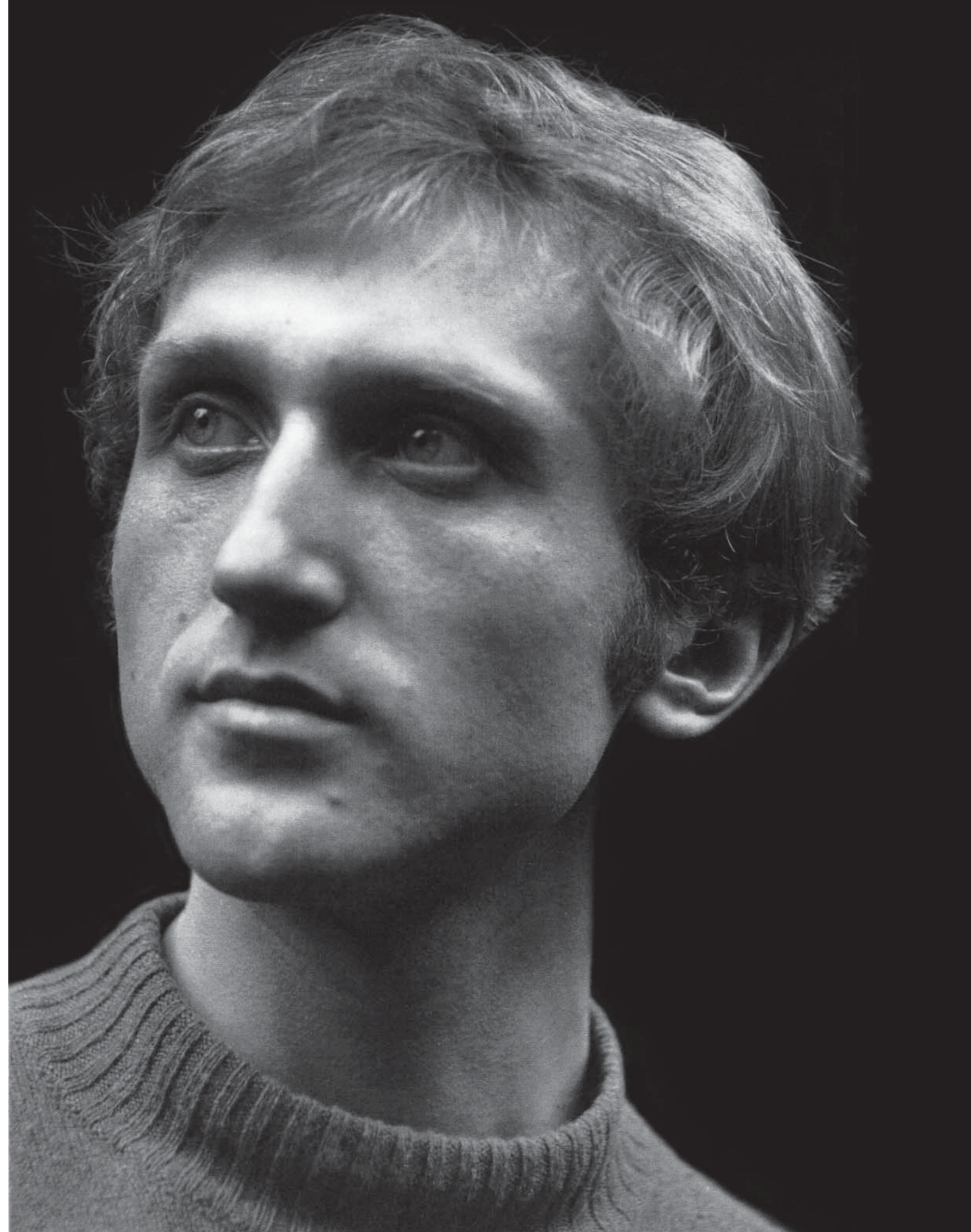
(...) lapomból már biztosan tudod, hogy stuttgarti életem rövid szakasza befejeződött, még Amerikában mondtam föl, mégis ez kellett ahhoz, hogy Kölnben szólista lehessenek, habár teljesen véletlenül beszéltem Baumannal, aki most negyedmagával az újjászervezett Kölni Balettet igazgatja, és rögtön szerződtetett, pont egyetlen szóló helye volt még. Herr Laurenzennel is beszéltem, itt most még koreográfiai terveim is valóra válhatnak, és ami a legfontosabb, szükség van rám, és olyan megbecsülésben és elismerésben van részem, amit magam sem hiszek el, meg kell magam csípni minduntalan. Az élet most ajándékokat osztott nekem, talán megérdemlek egy kis szakaszt most (remélem, hosszabb szakasz lesz), amikor nyugalom(ban) és gyűlölködés nélkül élhetek. (...)

Amerika után még persze teljes bizonytalanságban voltam, hely nélkül, kis városkákban táncoltam próbát (Gelsenkirchen, Oberhausen), kis fizetések, nincs baletttest, csak operettek, szomorú lett volna, még ha szólótáncos lettem volna is. És az élet most visszavezérelt Kölnbe, kiindulópontomhoz, és boldog vagyok.

(Köln, 1971)

Baumann balettje, amelyben a szólóm van (címe: 3+16) eltolódott januárra, ez egy vendégjáték Schweinfurtban, helyette Norman Walkertől mutatunk be egy művet, akit már Izraelből ismerek, egy amerikai fiatal koreográfus, „Éjjeli dal” a címe a balettnek. Egy romantikus ihletettséggű mű, amelyben 3 szóló férfi közül az egyiket táncolom és ebben is van egyedül egy variációm. A másik balett a „Zöld asztal”, amelyben változatlanul a Zászlóvivőt táncolom, ami a legjobb férfiszerep benne. (...)

Úgy néz ki, hogy ez a hely itt egy nyugodt kis bázis lehetne, és ki kellene itt tartanom, még ha csalódások is érnek. Mert valahol mindig egyforma a harc és ez itt egy kezdet (mint Szegeden velem) és ha az ember megél és

együtt alkot, azt mindig honorálják később. Mindenesetre a következő évben még itt maradok. Turnélehetőségek máris kilátásban vannak, és Istenem, bele kell nyugodnom, hogy Európában Nurejeven kívül senki nem tud karriert csinálni a balettel. Az csak Amerikában lehetséges, és csak pár szerencsésnek.

Tanulok tovább angolul, a próbák itt is majdnem mindig angolul folynak, tehát módom van tovább a gyakorlásra. Az új tréning, amit mindig szerettem volna elsajátítani, és elengedhetetlenül fontos a modern tánchoz, az kötelező, Martha Graham-tréningnek hívják, és M. G. amerikai táncosnő dolgozta ki kb. 40 évvel ezelőtt. A mai táncvilágban az egyetlen hivatalosan elfogadott modern táncstílus, aminek a tréning-metódusa pont olyan logikusan felépített, mint a klasszikus balett. Nálunk nem tanítják. Otthon megélné valaki belőle, ha tanítaná, és szükség is lenne rá a Balettintézetben. Szóval ez csak hasznomra válhat, a modern improvizáció kora is lejár egy idő múlva, minél jobban a birtokomban érzem ezt a metódust, annál tudatosabban ismerem fel a modern mozdulatok helyét.

(Köln, 1971. november 23.)

Közben szept. 28-án lezajlott a B. Brecht premier „A hét főbűn” Kurt Weill muzsiájával. Egy igen jó énekes-balett, a Koldusopera stílusában. Siker volt, és habár most nem volt kiugró teljesítményem az est folyamán, sikert arattam így is.

Előzőleg a Tannhäuserben egy nagy szólóm után óriási szakmai sikert arattam, az egész Vénus-barlang jelenetet egy táncosnővel táncoljuk végig. Remélem, ezt még majd látni fogod a jövőben.. Okt. 13-án Balanchine „Allegro Brillante” c. balettjének a szólószerepét táncolom. Két hét alatt kell az egész balettet megtanulnom. Nehéz eset lesz.

Ez az első Balanchine az életemben. (. . .)

A jövőmet nem látom tisztán, a lakásszerződést 3 évre írtam alá, tehát úgy néz ki, hogy pár évig Köln lesz a lak-helyem, habár Te tudod, hogy Róma jobban a fogamra való lenne.

Ez van, itt van rám szükség, tehát maradok, amíg úgy látom, hogy van értelme.

Azt hiszem, még nem írtam, hogy a díjnyertes balettemet az év folyamán bemutatja a Kölni Opera. Nem tudom mikor, de az ígéretet megkaptam Baumanntól. (. . .) Remélem, hogy ez még az ősz folyamán le fog zajlani, mert januárban szeretném az új szerződést úgy kötni, hogy egy koreográfia is benne legyen. Mindenesetre láthatod, hogy a dolgok haladnak, csak irtó lassan. De mit is várhatunk, otthon is évekre telt, amíg elismerésre tettem szert. (. . .)

Szerencsére Te még racionálisabb vagy nálam, és képes vagy a jövővel foglalkozni, míg én minduntalan a múltban élek kimozdíthatatlanul, és pár lépcsővel mindig is hátrébb fogok maradni, mint a jelenem.

Pl. most is a kis lyukban élek még, és ezt a lakást, ahol most alszom, majd csak akkor fogom igazán a magaménak tekinteni, ha majd el kell hagynom örökre. No de se baj, nem leszünk kétszer bolondok!

(Köln, 1972. október 1.)

Közeledik a karácsony, az idő rohan, mint az őrület, és én úgy érzem, hogy semmi fontos nem történik. Rettentő elégedetlen vagyok, megint mennék a csudába el, szöknék egy más országba, új emberek közé, új nyelvet beszélni. Szóval ismered ezt. Nincs az a gyeplő, ami engem megfogjon. Legszívesebben egy lakatlan szigetre költöznék, ahol minden felelősséget lerázhatnék magamról, és nekem sem lenne semmi elvárni valóm a világtól.

(Köln, 1972. november 16.)

Találkoztam Mikó Andrással, a pesti Opera főrendezőjével, aki elmondta, hogy szívesen csinálna egy helyet a számomra otthon, amennyiben hazatelepülnék (mivel, mint vendég, nem lehetséges), de ne vegyem kényszernek, ha pár év múlva nem érzem jól magam, csak írjak neki, ő mindent el tud intézni.

Pillanatnyilag viszont úgy érzem, hogy pár évre itt is lehetőségem van művészetem kifejlesztésére, és csodák otthon sincsenek. (. . .) Őszintén szólva, megszoktam már azt is, hogy ha pár szabadnapom van, oda utazom, ahová akarok, és az út nem Szeged és Pest közé szűkül, hanem New York, Róma, Párizs és Köln között van.

(Köln, 1972. november 19.)

Rómában nagy sikerünk volt, és személyes sikerem is külön. A város egy óriási élmény volt számomra, 5 éve nem láttam lényegében (. . .) újra és egészen más oldalairól fedeztem fel. Rengeteget mászkáltam, ókeresztény bazilikák mozaikjai után főleg, mivel most ezek nagyon lekötik az érdeklődésemet, nemes belső feszültségükkel. Programunk a „Zöld asztal”, a „Hét főbűn” és a „Szárnyak” voltak.

Az olasz közönség hosszú bravózással búcsúzott tőlünk, Istenem, milyen jó is lenne ezek között az édes emberek között élni. Szeretem az olaszokat.

De ehhez pénz, sok pénz kellene, mert bizony Olaszban nem élnek jól az emberek, és kivételektől eltekintve az átlagkereset sokkal alacsonyabban áll, mint itt. A táncosok ragyogóan vannak fizetve, de nem lehet munkaengedélyt kapni, mivel túl sok az olasz táncos, nincs szükség külföldiekre, még ha nagyon jók, akkor sem. Csak, ha beházasodik valaki, akkor könnyű a dolga. Ki tudja, hátha még elveszek egyszer egy olasz hercegnőt? (. . .) Édeském! Mi is lehet Veled? Hogy nézel ki, de szívesen ölelnélek újra magamhoz, rettenetes volt az az elválás a tengerparton, feledhetetlen szörnyű élmény marad számomra. Nem gondoltunk volna annakidején, amikor még gondtalanul napoztunk a jánoshalmi házban, hogy az élet kegyetlen törvényeibe fog ütközni sorsunk. De gondoljunk arra, hogy hányan éltek át borzalmasabb szituációkat és nagyobb szenvedéseket.

Ma Vivaldi Négy évszak-próbám volt. Gyönyörű muzsika. Egészen más ötleteim lennének rá, mint koreográfus kollégámnak. De muszáj csinálnom, össze kell szorítani a fogaimat és elfogadni a mások ballépéseit.

Bayreuth még nem biztos, remélek minden jót ez ügyben, gondtalaná tehetné a nyári együttlétünket anyagi szempontból.

A rádió szól, egy modern zenei műsor, ma már szívesebben hallgatok klasszikusokat. Öregszem.

Istener. Róma. Mit jelentett nekem ez a hét ott.

De csodálatos lenne csak utazni, utazni, utazni, és néha alkotni valamit, amikor a belső kényszer jelentkezik. Ehhez viszont pénzre lenne szükség.

(Köln, 1973. április 4.)

Az „Übü király” premierje felemás sikerrel, mondhatnám botránnyal zajlott le, a darab túl merész a kölni közönség számára. Koreográfiámat nem említette kritika, de szakmai körökben rendkívül nagy hatást tett, úgyhogy már biztos is, hogy az ősszel egy újabb munkát kapok, ugyanazzal a rendezővel – Ciulli Roberto, egy édes olasz ember, nagy a szimpátia közöttünk, engem a papára emlékeztet. (. . .)

A jövő évre való tekintettel (. . .) beszélgettem az intendánssal. Nehéz dió, előbb bizonyítanom kell első balettemmel, amit csak júli 14-én mutat majd be az operaház. Így januárban még nem köthetek koreográfusi szempontból előnyös szerződést.

Ugyanakkor, leveleket kaptam több helyről, pl. kimehetnék, mint aligazgató és I. szólótáncos Klagenfurtba, ahol nagyobb terem lehetne koreografálgatni, de kis hely, el van dugva a világ elől, a fizetés nem lenne rossz, kb. 10.000 schilling egy hónapra.

A másik lehetőség Darmstadt, ahol 1 koreográfiát készíthetnék, és szólótáncos lennék. Ez van, mindenhová vinnének, mint táncos, a lényeges az mindenkinek, hogy erős táncosai legyenek, mert az itt ritka, és hát ami azt illeti, már igen jó nevem van a szakmában.

Még nem tudom, hogyan döntök, de azt hiszem, maradok Kölnben, ez egy világváros, ha kevesebbet is tudok koreografálni, itt a világ szeme előtt vagyok, és minden közel van, Párizs, Amszterdam, Brüsszel, Európa fő helyei. Képzeld, Vályi Rózi 2 napig a vendégem volt, és látott táncolni is. Rendkívül meg volt elégedve velem, a lakástól önkívületbe esett. Nagy erőt öntött belém, egy igen eredményes és sorsszerű találkozás volt, az Isten küldte, már-már erőm fogytán voltam, elcsüggedve, és csodák csodája, elutazása után pár órával kaptam meg a két levelet (Klagenfurt, Darmstadt) amely hírek és lehetőségek megerősítettek tehetségemben, ha nem is használok ki őket, mégis, nagy célt tettek, visszaadták az önbizalmamat és harci kedvemet. (. . .)

A szilvesztert kollégákkal fogom tölteni, este előadásom van a prózai színházban, egy Molière-vígjátékban, a Scapin furfangjai”-ban táncolok egy komikus szólót, mandolinnal a kezemben.

(Köln [1973.] december 27.)

(...) igen jól érzem magam, London mellett megindult a turnézás, átvett szerepeim (6 különböző szerep) sikerrel és rendkívüli elismeréssel történtek meg (Christopher Bruce, a fiatal igazgató, akit én még Kölnből ismerek, és már ott táncoltam egy balettjében, amit mint vendég tanított be) bízik bennem, és akceptálja koreográfusi ambícióimat, így februárban bemutatok Londonban egy balettet, és a teljes segítséget megkapom az együttestől. Írod, hogy ne legyenek irigyeim. Ez mindig lesz, de végre rájöttem, hogy (habár különböző országoknak különböző karakterük és mentalitásuk van) mégis mindig tőlük függ, hogyan reagálnak ránk az emberek.

Állandóan segítőkészen kell, hogy várakozunk mások számára, és nem szabad kihasználnunk másokat, állandó revízió alatt kell tartanunk saját karakterünket, és bízni abban, hogy embertársaink nem alapjaiban gonoszok. A gyepelőt kell, hogy a kezünkben tartsuk, de pozitív módon, tele optimizmussal embertársaink felé, segítőkészséggel (amit ki is kell, hogy mutassunk) és állandó összehasonlítással mások problémáival, amelyek végül is nagyon hasonlóak a miénkhez.

Ez egy igen hosszú út, és én remélem, hogy sikerül az életemben egy nyugodtabb és emberibb szakaszt nyitnom, ahol a pénz nem szabad, hogy nagy szerepet játsszon.

Remélem, levelemet megkapod, Angliából kicsit hosszabb az út. Leveleidet címezd továbbra is: Ballet Rambert 94 Chriswich High Rd. Studio.

(London, feltehetően 1976.)

Ismét London, az első kritikák ragyogóak, 3 újság közli a fotómat, a „Black Angels”-ből, hatalmas táncos sikerem van. Bemutattak a királynő testvérének, rögtön megkérdezte, hogy szeretném-e az angol állam támogatását hosszabb időre. A munkám emberfeletti, és a pénz kevés. Furcsa szituáció. Már várom leveleket, mikor érkezel.

(London, 1976. június 21.)

Most kaptam meg leveled, melyből kiérződik türelmetlenséged, hát bizony kérlek, hogy ne légy türelmetlen, ha néha hosszabb ideig hallgatok, mert millió problémám van. Harc, harc, harc! Iszonyatos harcok a féltékeny kollégákkal.

Ennek ellenére elkészült az új balettem, „Laocoon” címmel, a görög szoborcsoport inspirált. Márciusban lesz bemutatva Londonban, és február 14-én lesz a premier Moldban, egy vidéki színházban, egy hónapos turnénk alkalmából. Februárban az egyik legfontosabb táncclap címlapján egy képet fog közölni belőle, és a legfontosabb táncclap, a Dance and Dancers pedig egy hosszú interjút velem, a leghíresebb angol kritikus tollából. (...)

Tetley balettjében nem táncolok, a következő művében ígért szerepet, amely egy teljes estét betöltő mű lesz.

(London, 1978. január 22.)

Parallel - Kortárs Művészeti Magazin 2013 № 28

Leszták Tibor (1955 - 2008)

Kiadó: MU Színház Egyesület

Felelős kiadó: Erős Balázs

Szerzők: Fuchs Livia, Halász Tamás, Jászay Tamás, Matisz László, Turnai Tímea

Főszerkesztő: Halász Tamás

Szerkesztő: Varga Andrea

Fotók: Hamarits Zsolt (címlap, 5., 31. oldal), Mészáros Csaba (8-9. oldal), Hidas György (39. oldal)

A címlapon Térei Gáspár látható

Arculat, nyomdai előkészítés, retus: Babarcsi Dalma

Nyomda: Bétaprint

Időszakos kiadvány

OKM lapnyilvántartási szám: 2.9./1437-1/2006.

Megjelenik: 500 példányban

Fotóink, írásaink és grafikáink önálló szerzői jogi védelem alatt állnak.

Engedély nélküli másolásuk, felhasználásuk és utánzásuk jogszabályba ütközik és büntetőjogi felelősséggel jár.

A Parallel megjelenését támogatta: Nemzeti Kulturális Alap Folyóirat-kiadás Kollégiuma

Köszönet az archív fotókért és reprodukciókért (12, 17, 20-21, 22, 24-25, 35. oldal) az Országos Színház-történeti Múzeum és Intézetnek, valamint a Tünet Egyesületnek a rendelkezésünkre bocsátott előadásfotókért.

Külön köszönet a segítségért Laborczy Editnek.

A Parallel előző számai olvashatók a www.mu.hu weboldalon

MU Színház

1117 Budapest

Kőrösy J. utca 17.

Telefon: 209 4014, 209 4015

szinhaz@mu.hu, www.mu.hu